

Managementletter 2024

Hoogheemraadschap van Delfland, 28 november 2024

Het college van dijkgraaf en hoogheemraden
van het Hoogheemraadschap van Delfland
T.a.v. mevrouw J. Riel
Postbus 3061
2601 DB DELFT

Onderwerp
Managementletter 2024

Datum
28 november 2024

Ons kenmerk
24115F334B/RM

Geacht college,

Hierbij brengen wij verslag uit van de bevindingen naar aanleiding van de recentelijk afgesloten interim-controle. De aanpak en de aandachtspunten van deze tussentijdse controle, die wij hebben uitgevoerd in opmaat naar de controle van de jaarrekening 2024 van het Hoogheemraadschap van Delfland, zijn vastgelegd in het auditplan 2024.

Wij benadrukken dat de interim-controle primair is bedoeld om de interne beheersingsmaatregelen in uw organisatie te beoordelen en te toetsen, als basis om te komen tot een oordeel over de betrouwbaarheid van de in de jaarrekening 2024 opgenomen informatie. Het voorgaande impliceert dat onze werkzaamheden niet de hele interne beheersingsomgeving van het Hoogheemraadschap van Delfland omvatten. Tevens heeft de interim-controle als doel om de aandachtspunten voor de jaarrekening 2024 te signaleren en onder uw aandacht te brengen.

Wij merken op dat deze managementletter is opgesteld ten behoeve van het college van dijkgraaf en hoogheemraden van Delfland en niet zonder onze toestemming aan derden mag worden verstrekt.

Wij hebben deze rapportage reeds met de secretaris-directeur, de directeur Bedrijfsvoering, de concerncontroller, het afdelingshoofd FIC en de coördinator Interne Audit van uw organisatie besproken. Wij vertrouwen erop u hiermee van dienst te zijn en danken u en uw medewerkers voor de samenwerking tijdens de interim-controle en bij de totstandkoming van deze managementletter.

Hoogachtend,

Deloitte Accountants B.V.

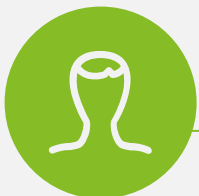
J. van Koert MSc RA

Inhoudsopgave

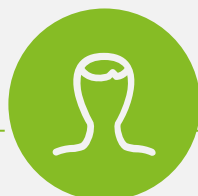
Bevindingen interim-controle 2024	5
Aandachtspunten jaarrekeningcontrole 2024	13
Opvolging aanbevelingen voorgaande jaren	15
Bijlage Reikwijdte van onze werkzaamheden	18

Uw controleteam

Wij beantwoorden graag uw vragen over deze managementletter:

Jesper van Koert MSc RA
Director
Deloitte Accountants B.V.
Tel: 088 288 2306
jvankoert@deloitte.nl

Peter Naaktgeboren RA
Senior Manager
Deloitte Accountants B.V.
Tel: 088 288 2456
pnaaktgeboren@deloitte.nl

Othman Azizi
Senior Staff
Deloitte Accountants B.V.
Tel: 088 288 3373
oazizi@deloitte.nl

Bevindingen interim-controle 2024

Bevindingen interim-controle 2024

Onderwerp

Boodschap

Overall beeld interne beheersing

Tijdens de interim-controle 2024 hebben wij de interne beheersing onderzocht van de voor de jaarrekening relevante processen. Wij hebben geen significante tekortkomingen geconstateerd in deze financiële processen. DW hebben de volgende processen tijdens de interim-controle onderzocht:

	Proces	Risico	Status
1	Aanbesteden		Gedeeltelijk opgelost
2	Factuurverwerking		Opgelost
3	Verrichten van betalingen		
4	Muteren van de salarisadministratie		
5	Waterschapsbelastingen		Nieuw - niet opgelost
6	Gasopbrengsten		
7	Grensoverschrijdend afvalwater		
8	Treasury		
9	Subsidiebaten		Nieuw - gedeeltelijk opgelost
10	Investeren en kredietbewaking		
11	Memoriaalboekingen		Opgelost

Legenda

- Bevinding(en) met hoog risico
- Bevindingen met laag risico
- Bevinding(en) met matig risico
- Geen bevindingen

In deze managementletter hebben wij onze detailbevindingen weergegeven. Wij hebben ten aanzien van deze processen twee nieuwe bevindingen. Van de vijf openstaande bevindingen uit 2023 zijn er in 2024 twee opgelost. We verwijzen hiervoor naar pagina 16 en 17.

Bevindingen interim-controle 2024

Onderwerp	Boodschap
Uitdagingen voor de organisatie	Uw organisatie wordt geconfronteerd met belangrijke uitdagingen, zoals: • Uitvoering van opgaven in een dynamische omgeving: Het realiseren van een toenemend aantal opgaven, zoals de waterkwaliteit verbeteren, waterveiligheid garanderen, en klimaatadaptatie. • Balans in de begroting: Het in balans houden van de begroting, rekening houdend met stijgende kosten door inflatie, personele krapte, en de ontwikkeling van investeringen in grote projecten zoals de nieuwe afvalwaterzuiveringsinstallatie De Groote Lucht. Dit vereist voortdurende evaluatie van de financiële strategieën en scherpe keuzes. • Toenemende digitalisering: De toenemende digitalisering binnen de organisatie, waarbij aandacht moet worden besteed aan cyberveiligheid, efficiëntie van informatievoorziening en de ontwikkeling van digitale vaardigheden binnen de organisatie. Wij concluderen ten aanzien van uw interne beheersing dat de basis toereikend is. Daarbij constateren wij dat uw organisatie veel belang hecht aan het verder verbeteren van haar interne beheersing en haar processen, en dat zij daarbij ook onze adviezen (uit het verleden) ter harte neemt. Bovenstaande uitdagingen vragen veel van uw organisatie, maar kunnen tegemoet worden getreden vanuit een goede basis. Het is belangrijk om ambities te blijven prioriteren, mede als gevolg van de arbeidsmarkt.
Handhaving wet DBA	Vanaf 1 januari 2025 gaat de Belastingdienst de Wet deregulering beoordeling arbeidsrelatie (DBA) strenger handhaven. Dit kan leiden tot risico's als gevolg van schijnzelfstandigheid bij de inhuur van zelfstandige ondernemers en onverwachte fiscale verplichtingen. De criteria voor de toepassing van de wet zijn door de Belastingdienst per 1 oktober 2024 vastgesteld. Er is momenteel echter nog veel onduidelijkheid. Er zijn namelijk veel criteria en bestaande inhuur voldoet meestal niet aan alle criteria voor zelfstandigheid. De organisatie heeft wel alvast een eerste evaluatie van de bestaande arbeidsrelaties met ingehuurde zelfstandige ondernemers uitgevoerd. Dit is een logische en terechte eerste stap. De organisatie overweegt de inzet van een expert voor het beoordelen van relevante casussen op schijnzelfstandigheid. Een vervolgstap zou kunnen zijn om de criteria te verwerken in het beleid voor het inhuren van medewerkers. Tot slot is het inschakelen van juridische en fiscale experts een optie. Zij kunnen helpen bij het herzien van contracten en het ontwikkelen van beleidsmaatregelen die voldoen aan de nieuwe regelgeving. Door deze stappen te volgen, kan uw organisatie zich goed voorbereiden op de strengere handhaving van de Wet DBA.

Bevindingen interim-controle 2024

Onderwerp	Boodschap
Frauderisicomanagement	Wij hebben in de afgelopen jaren tijdens onze frauderisicoanalyse en in de gesprekken over fraude gebruikgemaakt van onze interne forensisch specialisten. Dit heeft bijgedragen aan een robuuste frauderisicoanalyse en heeft ons ondersteund bij de advisering over uw interne frauderisicoanalyse en de werkzaamheden op het gebied van fraudepreventie. Fraude blijft een actueel en belangrijk thema. Wij informeren u daarom jaarlijks over uw aandacht voor fraude, en over onze zienswijze en evaluatie daarbij. In uw notitie frauderisicoanalyse 2023/2024 komt het onderwerp fraude nadrukkelijk aan bod. Aan onze aanbevelingen uit voorgaande jaren wordt in uw frauderisicoanalyse uitgebreid aandacht besteed. Wij constateren dat u zichtbaar een kwaliteitsimpuls heeft gegeven aan uw (proces van) frauderisicoanalyse en de verdere inbedding hiervan in de organisatie. U heeft hierbij expliciet rekening gehouden met onze adviespunten uit voorgaande jaren. • Op basis van uw frauderisicoanalyse adviseren wij u om de frauderisico's en beschreven interne beheersmaatregelen te betrekken in uw verbijzonderde interne controles om het bestaan en de werking van interne beheersmaatregelen te kunnen toetsen. • Wij adviseren om de gedragscode voor algemeen en dagelijks bestuurders te actualiseren. De code dateert uit 2015. Regelmatige updates en herzieningen van deze codes zijn nodig om ervoor te zorgen dat ze blijven aansluiten bij de huidige best practices en wettelijke vereisten.

Bevindingen interim-controle 2024

Onderwerp

IT-audit 2024

Boodschap

We hebben in 2023 een IT-audit uitgevoerd naar de general IT-controls van ProSa (de financiële administratie), waarover wij in maart 2024 aan uw ambtelijke organisatie hebben gerapporteerd. Onze conclusie is dat er tekortkomingen zijn die van invloed zijn op de jaarrekening, de compliance en de interne beheersing. De belangrijkste bevindingen uit de IT-audit zijn de volgende:

- De Financiële Eenheid heeft een senior financiële administrateur geautoriseerd voor de rol van functioneel beheer voor ProSa. Dit leidt ons inziens tot het risico op het gebied van functiescheiding. Wij raden aan om accounts met hoge rechten zoveel mogelijk te beperken en deze hoge rechten alleen toe te kennen aan medewerkers van de IT-afdeling.
- De Financiële Eenheid en het Hoogheemraadschap van Delfland verrichten geen periodieke review van de gebruikersrechten en de autorisaties binnen ProSa.

In 2024 is een projectgroep ingesteld voor het inrichten van een autorisatiematrix voor ProSa en het gebruik van logging. Daarnaast werkt de bestaande stuurgroep met behulp van actielijsten aan onder andere het versterken van het contractmanagement richting de leverancier van ProSa en het verbeteren van de interne beheersing van de IT-omgeving. We hebben in overleg met de betrokken medewerkers besloten dat onze IT-audit wordt uitgevoerd in februari 2025, zodat ook de resultaten van deze acties meegenomen kunnen worden.

Bevindingen interim-controle 2024

Onderwerp	Boodschap
Inzicht in de kostendekkendheid van niet-wettelijke activiteiten	Wij hebben begrepen dat er geen volledig inzicht bestaat in de mate van kostendekkendheid van de niet-wettelijke activiteiten van Delfland. Deze activiteiten omvatten onder andere groene gasopbrengsten en zonnepanelen. Hoewel deze initiatieven waardevol (kunnen) zijn vanuit het perspectief van duurzaamheid, is het ook vanuit financieel perspectief belangrijk wat deze activiteiten kosten en opleveren. De baten en lasten van deze activiteiten worden weliswaar begroot en in de financiële administratie geregistreerd, maar niet alle relevante lasten worden aan deze activiteiten toegerekend. Er is zodoende geen volledig inzicht in de integrale kostprijs en het werkelijk financieel resultaat. Risico is dat deze activiteiten structureel worden gefinancierd met belastingopbrengsten. De mate van kostendekkendheid kan belangrijk zijn voor de besluitvorming om een bepaalde activiteit wel of niet te gaan of te blijven uitvoeren. Wij adviseren u te overwegen om de baten en lasten van niet-wettelijke activiteiten volledig toe te rekenen. Zodoende kan de verenigde vergadering haar kaderstellende en controlerende rol ten aanzien van deze activiteiten beter kan invullen.

Bevindingen interim-controle 2024

Onderwerp	Boodschap
Belastingen	Als onderdeel van onze interim-controle hebben wij de procesgang en de interne beheersingsmaatregelen ten aanzien van de belastingopbrengsten beoordeeld. Hierbij hebben wij vastgesteld dat uw organisatie voor meetbedrijven het aantal vervuilingseenheden bepaalt op basis van periodieke bemonsteringen. Deze informatie wordt vervolgens doorgegeven aan de Regionale Belasting Groep (RBG), die verantwoordelijk is voor het heffen en innen van de belastingen. Wij hebben geconstateerd dat er naderhand geen controle plaatsvindt vanuit het waterschap om te verifiëren of het aantal doorgegeven vervuilingseenheden daadwerkelijk is geheven en geïnd door de RBG. Hierdoor loopt uw organisatie mogelijk het risico op onvolledige belastingopbrengsten. Wij adviseren daarom uw organisatie om periodiek een verband te leggen tussen de gegevens die zijn doorgegeven aan de RBG en de daadwerkelijk geheven en geïnde vervuilingseenheden en/of richt een periodieke controle in waarbij de door het waterschap doorgegeven aantallen vervuilingseenheden worden vergeleken met de door de RBG geheven en geïnde aantallen. Deze controle moet zowel de volledigheid als de juistheid van de geheven en geïnde vervuilingseenheden verifiëren.
Subsidiebaten	Tijdens de interim-controle hebben we vastgesteld dat uw organisatie halverwege 2024 is gestopt met het gebruik van Access voor de registratie van subsidies. Uw organisatie is overgestapt op Excel. Voorheen fungeerde Access als een projectmanagementtool die uitgebreide functionaliteiten en automatische procesondersteuning bood voor het beheren en monitoren van subsidies. De overstap naar Excel kan leiden tot een vermindering van deze functionaliteiten, wat diverse risico's met zich meebrengt. Ten eerste biedt Excel minder geavanceerde projectmanagement- en databasetools in vergelijking met Access, wat kan leiden tot minder efficiënte dataverwerking en -beheer. Daarnaast is een groter risico op menselijke fouten bij het invoeren en onderhouden van de gegevens. Hierdoor bestaat het risico dat belangrijke deadlines over het hoofd worden gezien, wat kan resulteren in het missen van subsidieverplichtingen en financiële consequenties. De organisatie heeft een vier-ogenprincipe ingevoerd om het risico van invoerfouten te mitigeren. Wij adviseren u om de overstap van Access naar Excel zorgvuldig te evalueren en indien nodig aanvullende en passende maatregelen te nemen om de hiervoor beschreven risico's te mitigeren.

Aandachtspunten jaarrekeningcontrole 2024

Aandachtspunten jaarrekeningcontrole 2024

Onderwerp

Boodschap

Aandachtspunten voor de jaarrekeningcontrole 2024

Voor het opstel- en controleproces van de jaarrekening benoemen wij op basis van de jaarrekeningcontrole 2023 en de interim-controle 2024 de volgende specifieke aandachtspunten:

- Het mogelijk doorbreken van de interne beheersing door het management ('management override'), waarbij wij specifiek aandacht vragen voor de onderbouwing van de materiële schattingen in de jaarrekening (inclusief een evaluatie van de in de jaarrekening van vorig boekjaar opgenomen schattingen) en een toereikende autorisatie van en controle op memoriaalboekingen.
- Een schriftelijk standpunt van Delfland ten aanzien van de verwerking van juridische claims en geschillen in de jaarrekening. In ieder geval valt het dispuut over de indexatie van de servicevergoeding aan Delfluent voor het beheer en onderhoud van twee afvalwaterzuiveringsinstallaties hieronder. Dit standpunt moet ook onderbouwd worden met recente juridische documenten en correspondentie.
- Een schriftelijk standpunt van Delfland over de verrekening van de inkoop btw en over de fiscale winst van groen gas die nog niet door de Belastingdienst zijn overgenomen. In dit standpunt moeten ook de ontwikkelingen 2024 en de meest recente communicatie met de Belastingdienst terugkomen.
- Een schriftelijk standpunt van Delfland over de vennootschapsbelasting inclusief een berekening van de verschuldigde belasting ultimo 2024. In dit standpunt moeten ook de ontwikkelingen 2024 en de meest recente communicatie met de Belastingdienst terugkomen.

Schriftelijk standpunten bieden een betere en door de organisatie gedragen standpunten ten aanzien van subjectieve onderwerpen in de jaarrekening. De interne discussie wordt bovendien tijdig en op basis van argumenten gevoerd, waarbij de voor- en nadelen van alternatieve standpunten worden meegewogen.

Opvolging aanbevelingen voorgaande jaren

Opvolging aanbevelingen voorgaande jaren

Nr.	Bevinding	Follow-up 2024	Status 2024
01	E-facturatie (managementletter 2022) Wij bevelen aan om een ISAE3402 type II verklaring op te vragen bij de serviceorganisatie die het PEPPOL-netwerk faciliteert. Deze verklaring zal uw organisatie inzicht geven in de interne beheersing van de serviceorganisatie en kan eventuele tekortkomingen signaleren. Bovendien biedt de verklaring kansen om huidige interne controles te optimaliseren, waarbij sommige controles wellicht minder frequent of zelfs achterwege gelaten kunnen worden op basis van de zekerheid die de verklaring biedt.	De ISAE3402 type II is opgevraagd en ontvangen. Daarmee is de aanbeveling opgevolgd.	
02	Memoriaalboekingen (managementletter 2022) Tijdens onze controle hebben we geconstateerd dat het vier-ogenprincipe niet is afgedwongen bij memoriaalboekingen, waardoor een administrateur zelfstandig memoriaalboekingen kan invoeren zonder goedkeuring van een tweede functionaris. Dit verhoogt het risico op onjuiste of onterechte boekingen in de financiële administratie. Wij adviseren om het vier-ogenprincipe verplicht te stellen bij memoriaalboekingen, zodat elke boeking eerst door een tweede functionaris wordt goedgekeurd. Dit zal de controleomgeving versterken en de kans op fouten en fraude verminderen. Verwacht wordt dat deze maatregel per 1 januari 2024 operationeel zal zijn.	Wij hebben vastgesteld dat deze aanbeveling is opgevolgd en dat er sprake is van een afgedwongen functiescheiding. Dit betekent dat memoriaalboekingen vanaf 1 januari 2024 alleen kunnen worden verwerkt na goedkeuring door een tweede functionaris. Deze verandering verbetert de interne controle en reduceert het risico op onterechte of onjuiste boekingen.	
03	Prestatielevering (managementletter 2022) Bij onze controle hebben we vastgesteld dat er geen uniforme werkwijze bestaat voor de documentatie van prestatielevering bij ontvangen facturen, wat kan leiden tot inconsistenties en onrechtmatige betalingen. Hoewel er in 2021 beleid is geformuleerd, is de uitrol hiervan vertraagd. Wij adviseren om dit beleid zo snel mogelijk volledig te implementeren en een technische aanpassing in ProSa door te voeren om de prestatielevering consistent vast te leggen. Daarnaast bevelen wij aan om vanaf 2024 facturen vanaf € 10.000 in ProSa te onderbouwen met een bewijs van prestatielevering. De technische oplossing hiervoor is inmiddels gerealiseerd, maar moet nog binnen de organisatie worden uitgerold. Dit zal de controle en transparantie verbeteren en de risico's van onjuiste betalingen reduceren.	Vanaf 2024 moeten alle facturen vanaf € 10.000 in ProSa worden onderbouwd met een gedetailleerde prestatieverklaring. Dit betekent dat prestatieverklaarders een document moeten bijvoegen of een tekstuele toelichting moeten geven om aan te tonen op basis waarvan zij de prestatielevering hebben vastgesteld. Deze maatregel is een positieve stap die de controle en transparantie rondom prestatielevering aanzienlijk verbetert. Op basis van de interim-controle 2024 hebben wij, samen met de Interne Audit, geconstateerd dat de onderbouwing in ProSa in circa 30% van de gevallen ontbreekt of van onvoldoende kwaliteit is. Wij adviseren om richtlijnen op te stellen waarin duidelijk wordt aangegeven wat er van de prestatieverklaarders wordt verwacht bij het onderbouwen van een kwalitatief toereikende prestatielevering.	

Legenda:

Niet opgelost

Gedeeltelijk opgelost

Opgelost

Opvolging aanbevelingen voorgaande jaren

Nr.	Bevinding	Follow-up 2024	Status 2024
04	Contractmanagement (accountantsverslag 2023) Het contractmanagement is voor verbetering vatbaar. In 2023 zijn inkoopcontracten verlengd, terwijl die contracten geen verlengingsopties meer hadden. Tevens zijn er inkopen gedaan onder de vlag van een raamovereenkomst, terwijl die overeenkomst niet voorziet in de desbetreffende goederen en diensten.	De opdracht vanuit de directie voor het verbeteren van het contractbeheer is in voorbereiding. De verwachte resultaten van deze opdracht zijn onder andere afspraken over verantwoordelijkheden voor toekomstige opdrachten en afspraken over wie wat doet met betrekking tot contracten en dit te onderhouden.	
05	Rechtmatigheidsverantwoording (accountantsverslag 2023) Het college gaat vanaf de jaarrekening 2025 een rechtmatigheidsverantwoording afleggen. De regels met betrekking tot begrotingsrechtmatigheid gaan met de rechtmatigheidsverantwoording wijzigen. Elke overschrijding van de geraamde lasten per programma telt volledig mee voor de conclusie van de rechtmatigheidsverantwoording. Tot en met 2024 worden overschrijdingen bepaald op het niveau van het saldo van baten en lasten per programma en overschrijdingen worden meestal niet meegewogen in het accountantsoordeel op basis van vooraf vastgestelde criteria. De verenigde vergadering en het college van dijkgraaf en hoogheemraden kunnen nadere afspraken maken over de regels met betrekking tot begrotingsrechtmatigheid vanaf de jaarrekening 2025.	Een voorstel voor de nadere afspraken is momenteel in voorbereiding en zal begin 2025 in de verenigde vergadering geagendeerd worden.	

Legenda:

Niet opgelost

Gedeeltelijk opgelost

Opgelost

Bijlage

Reikwijdte van onze werkzaamheden

Reikwijdte van onze werkzaamheden

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel over de jaarrekening van 2024, teneinde vast te stellen dat deze een getrouw beeld geeft van de financiële positie van het Hoogheemraadschap van Delfland, met inachtneming van de wettelijke bepalingen van het Waterschapsbesluit.

Een jaarrekeningcontrole heeft niet als doel om enige zekerheid te geven over de kwaliteit van de interne organisatie. De controle bestaat uit een combinatie van controlewerkzaamheden, waaronder een risicoanalyse, analytische procedures, detailcontroles en, voor zover mogelijk en efficiënt, het testen van de interne beheersingsmaatregelen die zijn gerelateerd aan en relevant voor de controle. Wij richten ons hierbij alleen op de interne controleomgeving die relevant is voor onze oordeelsvorming over de jaarrekening.

De managementletter is gebaseerd op onze interim-controle als onderdeel van de jaarrekeningcontrole 2024. Volledigheidshalve merken wij op dat onze controlewerkzaamheden, analyse en evaluatie zijn uitgevoerd in het kader van de door uw verenigde vergadering verstrekte opdracht tot controle van de jaarrekening 2024.

De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door ons als accountant van het Hoogheemraadschap van Delfland toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van het risico dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschatting nemen wij de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe en rechtmatige beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden.

De risico-inschatting heeft niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing. Hierdoor is onze analyse en evaluatie beperkter dan deze zou zijn geweest in het kader van een opdracht tot het geven van een oordeel over de opzet, het bestaan en de efficiency van de interne beheersing als geheel en bestrijkt deze daarom niet noodzakelijkerwijs alle in de interne organisatie vervatte tekortkomingen.

Daarnaast is onze controle niet specifiek gericht op het ontdekken van fraude. Indien wij aangesteld zouden zijn om een fraudeonderzoek bij het Hoogheemraadschap van Delfland uit te voeren, zouden wij wellicht andere bevindingen hebben geconstateerd en observaties hebben gerapporteerd dan die welke nu zijn opgenomen in deze managementletter.

Onder Deloitte wordt verstaan één of meer van Deloitte Touche Tohmatsu Limited (“DTTL” of “Deloitte Global”), haar wereldwijde netwerk van member firms en aan hen verbonden entiteiten (tezamen, de “Deloitte-organisatie”). DTTL en haar wereldwijde netwerk van member firms en aan hen verbonden entiteiten zijn juridisch gescheiden en onafhankelijke entiteiten, die elkaar niet kunnen verplichten of binden ten aanzien van derden. DTTL en iedere DTTL member firm en aan hen verbonden entiteiten zijn aansprakelijk voor hun eigen handelen en nalaten, en niet voor het handelen of nalaten van een andere entiteit. DTTL verleent geen diensten aan cliënten. Raadpleeg www.deloitte.com/about voor meer informatie.

Deloitte levert toonaangevende audit- en assurance-, belastingadvies- en juridische diensten, en diensten op het gebied van consulting, financial advisory, en risk advisory aan bijna 90% van de Fortune Global 500® en duizenden particuliere bedrijven. Onze professionals leveren meetbare en blijvende resultaten die het vertrouwen van het publiek in kapitaalmarkten helpen versterken, klanten in staat stellen te transformeren en bloeien, en de weg wijzen naar een sterkere economie, een meer rechtvaardige samenleving en een duurzame wereld. Voortbouwend op haar meer dan 175-jarige geschiedenis, omvat het bereik van Deloitte meer dan 150 landen en gebieden. Ontdek hoe de meer dan 415.000 mensen van Deloitte wereldwijd een impact maken die ertoe doet op www.deloitte.com.

Deze communicatie bevat louter algemene informatie en noch DTTL, noch haar wereldwijde netwerk van member firms of aan hen verbonden entiteiten verleent door middel van deze communicatie professioneel advies of diensten. Voordat u een beslissing neemt of actie onderneemt die van invloed kan zijn op uw financiën of uw bedrijf, dient u een gekwalificeerde professionele adviseur te raadplegen. Geen enkele entiteit in de Deloitte-organisatie is verantwoordelijk voor enig verlies dat wordt geleden door een persoon die op deze communicatie vertrouwt.